

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 184-1906)

Originalt emne

Kødkontrol

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 23. august 1906](#)
- 2) [Byrådsmødet den 25. oktober 1906](#)
- 3) [Byrådsmødet den 29. november 1906](#)
- 4) [Byrådsmødet den 7. februar 1907](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 23. august 1906 - side 17

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 184-1906)

Fra Slagtehusudvalget forelaa Udkast til Besvarelse af Justitsministeriets Cirkulære af 8de Juni d. A. vedrørende den under 6te April d. A. stadfæstede Lov om indenrigs Kødkontrol, saalydende:

"I Anledning af Justitsministeriets Cirkulære af 8de Juni d. A. til samtlige Kommunalbestyrelser skal man tillade sig at indstille følgende:

Aarhus Kommune formener at fyldestgøre Betingelserne i Lovens § 1, idet her forefindes offentligt Slagtehus med Slagtetvang i Henhold til Sundhedsvedtægt. Den kontrollerende Dyrlægges Navn er J. C. Knudsen, der er ansat paa den Betingelse, at han ikke maa drive privat Praksis, og hvis Løn er foruden fri Bolig, Brændsel og Gas 3900 Kr. Undersøgelsen af Slagtedyr foregaar efter de almindelige Regler for Kødkontrol, og Varene henføres til 1ste Klasse efter den paa Foranledning af Kødkontrollørforeningen udarbejdede og af

Landbrugsministeriet autoriserede Vejledning af 1902 ved Bedømmelsen af Kød.

Et Eksempplar af Aarhus Sundhedsvedtægt og de sig dertil knyttende reglementariske Bestemmelser samt et Aftryk af hvert enkelt Stempel, som anvendes her ved Kontrollen, vedlægges.

Med Hensyn til Maaden, hvorpaa de i § 2

omhandlede Indførselsafgift agtes opkrævet, og Kontrol med dens Erlæggelse ønskes ført, skal man tillade sig at stille følgende Forslag:

Afgiften erlægges paa Kommunens Kontor paa det offentlige Slagtehus eller Kontrolstation.

- For denne udstedes en Kvittering, helst paa den medbragte Factura eller Fragtbrevet, og for at Køberen til enhver Tid kan dokumentere, at Afgiften er erlagt, paasættes Kødet samtidig et eller andet Mærke, f. Eks. betalt eller forevist.

Denne Ordning anser man for at være den eneste rette af følgende Grunde:

- 1) Paa den Maade kan Afgiften opkræves uden Udgift for Kommunen, og
- 2) ved at paasætte nævnte Mærke kan Sundhedspolitiet føre Kontrol med, at der ikke forhandles andet Kød i Kommunen end det, Loven hjemler Ret til Indførelse.

Afgiften for Kød og Slagteraffald fra Eksportslagterier, som omhandles i Lovens § 5, skal erlægges paa samme Maade, men for Affaldets Vedkommende skal man tillade sig at foreslaa, at dette kun maa fremstilles i plomberede Kasser eller Foustager, ledsaget af en fyldestgørende Attest fra den kontrollerende Dyr læge, og at Kasserne kun maa aabnes i Overværelse af Kommunens Tillidsmand (Funktionær).

Det maa dernæst gøres Afsenderen til Pligt for hver Sending at give Kommunen Meddelelse om, hvornaar og til hvem Sendingen er afsendt.

Med Hensyn til Bestemmelserne i Lovens § 6, 1ste Stykke, skal man tillade sig at anføre, at der her i Kommunen er indført en saa betryggende Kontrol med Pøsefabrikationen, som det overhovedet praktisk set lader sig gøre. I Følge Sundhedsvedtægtens § 57 maa der ved Tilberedning af Pølser eller lign. sønderdelte Fødemidler, som er bestemte til Forhandling, kun anvendes Kød med 1ste Klasses Stempel, og i Følge samme Vedtægts § 60 maa der i Tilvirkningslokalerne overhovedet kun findes Kød, der er forsynet med dette Stempel. For at føre Kontrol med, at disse Bestemmelser overholdes, foretages stadig veterinære Eftersyn af de Lokaler, hvori Pøsefabrikationen foregaar. For de større

Pølsefabrikers vedkommende sker dette til ubestemt Tid en Gang ugentlig, medens det for de mindres vedkommende foregaar med noget større Mellemrum, f. Eks. en Gang maanedlig eller lign.

Hvad angaar de fyldestgørende Regler vedrørende Mærkningen, da agter man at foreslaa Sundhedsvedtægten tilføjet den Bestemmelse, at enhver Pølse, der ønskes forhandlet, skal være forsynet med en i hver Ende fastgjort Plombe, hvori Firmaets Mærke er tydeligt præget, saa man til enhver Tid kan føre Kontrol med, hvor Pølsen er tilvirket.

Endelig skal man henlede Opmærksomheden paa, at en Del Pølser fabrikeres her i den kommunale Pølsefabrik, hvor Kontrollen er absolut betryggende; og enhver Pølse, der udgaar herfra, er forsynet med en Plombe i hver Ende. I Plomben staar paa den ene Side "Aarhus Slagtehus" og paa den anden Side "Trikinfri".

Og da man forstaar det i § 6 anvendte Udtryk "Pølser og andre tilberedte Kødvarer" saaledes, at Kødkonserver falder ind under Begrebet "Tilberedte Kødvarer", agter man ligeledes at foreslaa Vedtægten tilføjet en Bestemmelse om, at der til Kødkonserver, som ønskes forhandlet, kun maa anvendes 1ste Klasses Kød, ligesom enhver Daase maa være forsynet med Plombe i Lighed med, hvad der er foreslaaet for Pølsernes vedkommende, eller i alt Fald et Mærke, saa at man til enhver Tid kan se, hvorfra den hidrører, ligesom det ogsaa her bør forlanges, at Plomben eller Mærket er forsynet med Dato, saa man kan se, hvornaar Tilberedning har fundet Sted. Med Hensyn til Indførsel af Pølser her i Kommunen da foreslaaes den samme Ordning med Plomberingen og iøvrigt de samme Betingelser som anført med Hensyn til Indførsel af Affald fra Eksportslagterierne.

Endelig skal man angaaende den i § 7 omhandlede Trikinundersøgelse oplyse følgende :

Her er indført obligatorisk Trikinundersøgelse, og selve Undersøgelsen foregaar efter de almengældende Regler. Ferske Svin undersøges paa den Maade, at der af hvert Svin udtages 4 Prøver (1 fra Hovedet og 3 fra Mellemgulvet), og af hver af disse Prøver tages 6 Præparater, der undersøges under Mikroskoper. Af indførte saltede og røgede Varer udtages 3 Prøver af hvert Stykke, og af hver af disse Prøver tages ligeledes 6 Præparater, der undersøges mikroskopisk. Desuden haves et Trikonoskop til i visse givne Tilfælde at foretage Efterkontrol af den ved Mikroskopet foretagne Undersøgelse. Trikinkontrollen er underlagt den ved Slagtehuset ansatte Dyrlæge".

Filténborg meddelte, at Udvalget efter Opfordring fra forskellige Kommuner havde ladet

udarbejde Udkast til Besvarelse af Ministeriets ommeldte Cirkulære. Paa et her i Byen sammenkaldt Møde af Repræsentanter fra Byer med offentlige Slagtehus, var dette Udkast blevet vedtaget saa at sige uforandret, og det maatte herefter siges at være Udtryk for, hvad der fra Kommunernes Side kunde ønskes i den ommeldte Henseende. Forsaavidt Ministeriet approberede Udvalgets Forslag, vilde det blive nødvendigt, at der foretoges enkelte Ændringer i Sundhedsvedtægten, men hertil havde Sundhedskommissionen erklæret sig villig.

Udvalgets Indstilling tiltraadtes.

Uddrag fra byrådsmødet den 25. oktober 1906 - side 5

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 184-1906)

Fra Justitsministeriet var det i Henhold til Beslutning i Mødet den 23. August d. A. fremsendte Forslag i Anledning af Ministeriets Cirkulære af 8. Juni d. A. vedrørende Loven om indenrigs Kødkontrol modtaget tilbage med Bemærkning, at Forslagets Bestemmelser om Opkrævning af den i Lovens § 2 hjemlede Afgift ikke kan anses som fyldestgørende, idet de vilde volde Opnaaelsen af Lovens Formaal væsentlig Afbræk.

Fra Slagtehusudvalget forelaa saalydende Indstilling:

"I Anledning af Justitsministeriets Skrivelse af 15. ds. angaaende Opkrævningen af den i Kødkontrollovens §§ 2 og 5 omtalte Afgift skal man hermed tillade sig at udtale følgende:

Naar det i denne anføres, at den tilraadete Ordning er i Strid med Lovens Forudsætninger, da er man ikke i Stand til at indse dette, thi naar det i den Skrivelse, som Byraadet i sin Tid tilstillede det høje Ministerium, foreslaaes, at Kødet skal bringes paa Slagtehusets Kontor, da er Meningen hermed ingenlunde den, at det dér skal underkastes en Efterkontrol, men kun at det skal paasættes et Mærke som Kvittering for, at den i Loven hjemlede Afgift er betalt. - Dette Mærke vil sætte saavel Sælger som Køber i Stand til, til enhver Tid at godtgøre, at der kun indføres og forhandles Kød, for hvilket Afgiften er betalt.

Efter atter nøje at have overvejet Sagen skal man hermed tillade sig at udtale, at der ved Opkrævningen af den omtalte Afgift efter vor Formening er 2 Hovedpunkter, som der særlig maa tages Hensyn til, nemlig:

1. Det maa sikres de Kommuner, der har offentlige Slagtehus, at den omhandlede Afgift virkelig bliver betalt i alle Tilfælde, og
2. at disse Kommuner til enhver Tid maa kunne føre Kontrol med, at der i Forhandlingslokalerne ikke forefindes andet Kød end saadant, for hvilket Afgiften er betalt.

Skal der derfor virkelig ydes Kommunerne

fuld Sikkerhed med Hensyn til disse 2 Hovedpunkter, da øjner man ingen anden Ordning end den af os foreslaaede, der som vi atter maa fremhæve absolut ikke har nogetsomhelst med Efterkontrol at gøre".

Udvalgets Indstilling tiltraadtes.

Uddrag fra byrådsmødet den 29. november 1906 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 184-1906)

Fra Justitsministeriet var modtaget Skrivelse af 14. ds. saalydende:

"I Forbindelse med Skrivelse af 6. ds. til Amtmanden over Aarhus Amt angaaende den hertil indsendte Indstilling fra Aarhus Byraad om, at Aarhus Købstad maa anerkendes som gaaende ind under Reglen i § 1 i Lov om indenrigs Kødkontrol af 6. April d. A. skal man til mulig Opnaaelse af Sagens Ordning inden Lovens Ikrafttræden udtale Følgende:

Med Hensyn til den i § 5 i bemeldte Lov, jfr. samme Lovs § 2 sidste Stykke, ommeldte Indførselsafgift er Ministeriet sindet indtil videre at godkende følgende Fremgangsmaade:

At det, forsaavidt angaar de Exportslagterier, som anføres i en Bekendtgørelse, der kan forventes udfærdiget herfra, fastsættes, at enhver Dyrekrop, der ved den Undersøgelse, som gennemføres efter de almindelig gældende Regler for Eksportkontrollen, er fundet egnet til Udførsel i fersk Tilstand og mærket i Overensstemmelse hermed, og som derefter ønskes indført til Aarhus, skal ved Slagteriets Foranstaltning endvidere med blaa Farve mærkes paa en Maade, der for hvert saadant Exportslagteri nærmere foreskrives til Betegnelse af Afsenderen og derhos med Bogstaverne "Aahs" staaende til Højre for nævnte Mærke og adskilt derfra ved en Streg, altsaa f. Eks. saaledes:

Hors. A. Sv. - Aahs.

Derhos skal Slagteriets Bestyrelse uopholdelig tilstille Kontrolstationen i Aarhus (medmindre Byraadet maatte udpege en anden Modtager af disse Underretninger) Anmeldelse om Kvantum, Forsendelsestid, Forsendelsesmaade og Adressat. Inden den 4. i hver Maaned fremsender Slagteriet derefter til Kontrolstationen en paa Tro og Love affattet Opgørelse for den forløbne Maaned over afsendte Varer og skyldig Afgift og betaler vedkommende Beløb omgaaende, saasnart Opgørelsen er godkendt af Kontrolstationen, eller indløbende Meningsforskel med bindende Virkning for Parterne er afgjort af Aarhus Sundhedskommission under Rekurs til Justitsministeriet.

Forsaavidt Byraadet ikke maatte finde at kunne gaa ind paa at kreditere de ommeldte Slagterier Beløbene til maanedlig Afregning - hvilket Københavns Magistrat har tiltraadt - vil det kunne paalægges Slagterierne samtidig med den ovenfor ommeldte Underretning om Varens Afsendelse at skulle afsende Afgiftens Beløb.

For Affalds Vedkommende sættes samme Afsendelsesstempel paa Emballagen, og hver Sending skal være ledsaget af fyldestgørende Dyrlegeattest, men Paaførelse af Bestemmelsessted og Underretning til dette fordres ikke, saa lidt som Fremstilling af Varen paa Bestemmelsesstedet kan kræves, og Afgift efter § 2 sidste Stykke finder ikke her Anvendelse, idet den i Sundhedsvedtægtens § 58 ommeldte, hidtil værende specielle Afgift for Aabningen af Sendinger som selve Varen uvedkommende ikke kan anses for en under § 2 sidste Stykke faldende Afgift.

Forsaavidt angaar Kød fra Ekaportslagterier, der ikke findes opførte paa den i Begyndelsen af denne Skrivelse ommeldte Fortegnelse, saavel som Kød fra Slagterier, der falder ind under Lovens § 2, uden at der for vedkommende Slagteri med Justitsministeriets Godkendelse maatte blive indført en lignende Ordning som for visse Eksportslagterier ovenfor fremstillet, udøves Kontrollen med Erlæggelsen af den i § 2 i Slutningen ommeldte Afgift indtil videre saaledes, at Varen, der vil findes stemplet paa en Maade, som ved Bekendtgørelse nærmere vil blive foreskrevet, henføres til Kontrolstationen, hvor Afgiften erlægges, og Varen forsynes med Kvitteringsstempel. Dog er Modtageren berettiget til, naar der under een Forsendelse indbefattes mindst enten 5 Okse eller Hestekroppe, 15 Kalvekroppe eller 25 Kroppe af Svin, Faar eller Lam at fordre, at en Funktionær fra Kontrolstationen inden Udløbet af en Tidsfrist af 5 Timer fra Begæringens Modtagelse - Tiden før Solopgang og efter Solnedgang medregnes ikke, og ej heller nogen Time før Kl. 7 Morgen eller efter Kl. 7 Aften - indfinder sig i hans Forretningslokale, eller, naar

Overenskomst derom opnaaes, andetsteds i Byen for der at besigtige Varen, modtage Afgiften og paasætte Kvitteringsstempel, efter at Legitimationen er fremsat for, at Sendingen i sin Helhed er samlet til Stede.

Med Hensyn til det i Lovens § 1 omhandlede Mærke skal man dernæst udtale, at den paagældende Vare for at kunne behandles i Overensstemmelse med §'ens Regler vil være at stemple med et ovalt blaat Stempel, 4 Tommer bredt og 2 Tommer højt, og indeholdende Bogstaverne Aahs. S. -H. med ca. 3/4 Tomme høje Bogstaver og derunder et romersk I-Tal af tilsvarende Højde. Slagteaffald maa for i Overensstemmelse med nævnte § at kunne kræves indført andetsteds udføres i plomberede Kasser eller Tønder, der mærkes paa samme Maade som her foreskrevet, hvorhos enhver Sending Affald maa være ledsaget af Dyr lægeattest, som Modtageren af Varen paa Forlangende kan forevise. Bestemmelser i fornævnte Henseende bør optages i selve Sundhedsvedtægten, hvor ligeledes Bestemmelserne om den almindelige Indførselsafgift, i Forhold til hvilken Afgiften efter § 2 sidste Stykke, jfr. § 5, beregnes, bør optages.

Med Hensyn til Pølser og andre tilberedte Kødvarer - hvorved bemærkes, at Konserves ikke gaar ind under dette Udtryk - skal man udtale, at den for den kommunale Pølsefabrik trufne Ordning og Mærkning findes fyldestgørende.

Hvad angaar de andre Fabriker, findes Ordningen ikke at være af den Beskaffenhed, at der i alt Fald for Tiden bør finde Anerkendelse Sted i Medfør af Lovens § 6.

Hvad angaar Indførsel af Pølser fra Eksportslagterier (§ 6, 2. Stykke) vil senere almindelig Bekendtgørelse udgaa.

I Forbindelse med Foranstaaende skal man under Forudsætning af, at der iøvrigt forholdes i Overensstemmelse med denne Skrivelse, udtale, at Landbrugsministeriet, paa hvis Vegne Justitsministeriet horved afgiver fornøden Meddelelse, i Medfør af Lovens § 1 godkender Dyr læge I. C. Knudsen som kontrollerende Dyr læge og indtil videre godkender de Regler, hvorefter Undersøgelserne foretages, og Varen henføres til 1. Klasse, samt at det i § 1 ommeldte af Landbrugsministeriet anordnede Tilsyn henlægges til de under Eksportkontrollen hørende Inspektører, for Jyllands Vedkommende Dyr læge Dalsgaard i Aarhus, under Overtilsyn af, eventuelt Rekurs til Veterinær fysikus.

Derhos godkender Landbrugsministeriet, at Trikinundersøgelser i Aarhus foretages under nævnte Dyr læge Knudsens Ansvar samt indtil videre de Regler, hvorefter Undersøgelserne

efter det Oplyste foregaar.

I Henhold til det ovenfor anførte udbedes Byraadets Erklæring snarest muligt indsendt hertil, hvorhos samtidig fornødne Tilføjelser til Sundhedsvedtægten for Aarhus forventes indsendt til Godkendelse.

Filténborg meddelte, at han som Formand for det offentlige Slagtehus fra Justitsministeriet havde modtaget en Skrivelse af 24. ds., der lød saaledes:

"I Anledning af, at Lov om indenrigs Kødkontrol af 6. April d. A. snart træder i Kraft, har De og D'Hrr. Slagtehusinspektør P. Drost af Randers, H. P. Hansen af Kolding og J. C. Knudsen af Aarhus samt Overdyrlæge A. P. Astrup af Aalborg i et hertil indsendt Andragende anholdt om, at det maa blive anordnet, at en til Eksport godkendt Kødkrop, der ønskes forhandlet her i Landet, stemples af Eksport-Dyrlægen i Lighed med den kommunale Stemplingsmaade, at proforma Eksportslagtning ikke maa tillades paa Eksportslagterierne og at disse tilpligtes til ved Indførsel til Kommuner med offentlige Slagtehus at svare Afgift, hvad enten de ligge indenfor eller udenfor Kommunens Grænser.

Foranlediget heraf skal man til behagelig Efterretning herved meddele, at de saaledes fremsatte Ønsker fra Ministeriets Side ville blive tagne til Følge".

Efter de i de foreliggende Skrivelser indeholdte Bestemmelser vilde der være at foretage enkelte Ændringer i Sundhedsvedtægten, og Udvalget indstillede derfor, at der gaves det Bemyndigelse til at forhandle med Sundhedskommissionen om disse og fremkomme med Forslag. Han skulde tilføje, at det var Meningen at søge Forhandling med de øvrige Byer med offentlige Slagtehus for, at man kunde opnaa ensartede Bestemmelser i saa Henseende.

Sabroe ønskede at benytte Lejligheden til at takke Hr. Filténborg for den Energi, hvormed han som Formand for det paagældende Udvalg havde søgt at skaffe Aarhus saa god en Stilling som mulig efter den ny Kødkontrollov. I denne Forbindelse skulde han ligeledes fremhæve, at naar Resultatet var blevet, at Slagtehusets Stilling i økonomisk Henseende efter den omtalte Lov ikke vilde blive slettere, og at de hygiejniske Forhold med Hensyn til Indførsel af Kød her i Byen ikke blev ringere, skyldtes det i første Række den fortrinlige Støtte, Udvalget, havde haft af Slagtehusinspektør Knudsen og dennes dygtige Arbejde for denne Sag, hvilket var resulteret i, at maa havde opnaaet en betydelig fordelagtigere

Ordning end i København.

Udvalgets Indstilling tiltraadtes.

Uddrag fra byrådsmødet den 7. februar 1907 - side 20

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 184-1906)

I Henhold til den i Mødet d. 29. November f. A. tagne Beslutning havde Slagtehusudvalget forhandlet med Sundhedskommissionen om Foretagelsen af Ændringer i Sundhedsvedtægten i Anledning af Justitsministeriets Skrivelse af 14. s. M., hvorefter Udvalget nu forelagde et fra Kommissionen modtaget Forslag til saadanne Ændringer i Vedtægtens §§ 54-60.

Filttenborg meddelte, at man havde forhandlet med andre Byer, og at man var enedes om at fremkomme med dette Forslag, der holdt sig nær til Lovens Fordringer.

Sundhedskommissionen havde tiltraadt Forslaget, men dog tiltraadet nogle Forandringer med Hensyn til Handel med Kødkonserves.

Byraadet vedtog at indsende Forslaget til Justitsministeriet Approbation.

